

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-01-16
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 19964-11
 Enhet 14

SÖKANDE

SBE Trädgårdsservice AB, 556409-2012

Ombud: Advokat Robert Nilsson
 Advokatfirman Robert Nilsson AB
 Kungsgatan 29
 111 56 Stockholm

MOTPART

Skolfastigheter i Stockholm AB, 556034-8970

Ombud: stadsadvokat Jenny Segervall
 Stadsledningskontoret Juridiska avdelningen
 105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2012-01-17	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 180977

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) genomför en upphandling av förvaltningsentreprenad som omfattar tillsyn och skötsel av utemiljö inom SISABs fastighetsbestånd avseende åtta geografiska områden (Dnr 00241-2011-01 -- 08).

Enligt tilldelningsbeslut har SISAB beslutat att teckna avtal med andra anbudsgivare än SBE Trädgårdsservice AB (bolaget).

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om alternativt rättas på så sätt att ny anbudsutvärdering görs, varvid de vinnande anbudena förkastas och bolagets anbud ska antas.

SISAB bestrider bifall till ansökan.

GRUNDER

Antal lämnade anbud m.m.

Bolaget anför till stöd för sin talan bl.a. följande. SISAB har brutit mot flera av de grundläggande principerna som ska efterlevas vid all offentlig upphandling. SISAB har brutit mot LOU genom att inte ha antagit det anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga, det gäller t.ex. Söder 2 och Söder 3. Upphandlingen brister i transparens eftersom förfrågningsunderlaget inte utformats så tydligt att leverantörerna vet vad den upphandlande enheten efterfrågar. Förfrågningsunderlaget får även anses bristfälligt eftersom väsentliga kriterier som kvalitet, service, underhåll, erfarenhet, yrkesskicklighet, teknisk och social kompetens, effektivitet och leveransför-

måga m.m. inte har utvärderats. Eftersom förfrågningsunderlaget inte är utformat i enlighet med dessa krav strider upphandlingen mot LOU. Konsekvensen blir att utvärderingen inte ger ett rättvist resultat. Upphandlingen brister således i förutsebarhet varför utrymmet för subjektiva bedömningar i samband med utvärderingen är stort.

Bolagets anbud avser samtliga åtta entreprenader. SISAB har utvärderat bolagets anbud i samtliga entreprenader. SISAB måste ha missuppfattat såväl bolagets avsikter med anbudsgivningen som anbudets innehåll. Det är uppenbart att bolagets anbud inte är likalydande för samtliga entreprenader. T.ex. är priset varierande beroende på vilken entreprenad som avses.

Referenser

Vad gäller kriteriet Referenser har bolaget för detta kriterium tilldelats en poäng i samtliga aktuella upphandlingar. Bolaget har gett in CV för Meeri Nurmi som angett Mathias Bartak som referensperson. Bolaget har efter tilldelningsbeslutet varit i kontakt med denne och därvid erfarit att han hade lämnat goda referenser som borde gett betyget fem eller mera. Bolaget har även gett in CV för Lennart Kumblad som angett Anders Tunell som referens. Han har informerat bolaget om att han inte hade blivit kontaktad av SISAB. Anders Tunell är anställd vid SISAB och har varit lätt att komma i kontakt med. Han har även lämnat information som borde ha gett betyget fyra alternativt fem. Bolaget har slutligen gett in CV för Joakim Eriksson. Denne har åberopat Anita Pribe som referensperson. Bolaget har även här informerats om att hon inte heller har kontaktats av SISAB trots att hon varit fullt tillgänglig och lätt att nå. Hennes uppgifter borde ha gett betyget fem eller mera. Det nyss nämnda innebär en ytterligare poängsumma om minst 14 poäng. Den ska enligt vad som framgår av sidan sex i tilldelningsbeslutet divideras med tre. Det gör att bolaget ska tilldelas tio eller lägst sju poäng jämfört med en tilldelad poäng. SISABs

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

underlåtenhet är synnerligen allvarlig och strider mot de principer som gäller vid all offentlig upphandling. Underlåtenheten att kontakta samtliga referenser medför i sin tur att bolaget medvetet betagits möjlighet att konkurrera på rättvisa villkor. Det har framkommit att dessa personer hade lämnat uppgifter som skulle medfört mycket goda vitsord. Sammantaget ska bolaget rätteligen tilldelas lägst ytterligare sju poäng för Referenser. Om bolaget tilldelas tio poäng ifråga om referenser finns förutsättningar att tilldelas ytterligare uppdrag.

Bolaget bestrider vidare att föreskrifterna innehåller ett krav på att anbudsgivare ska lämna tre stycken relevanta referenser per arbetsledare. Av texten i UF3:52 framgår endast att tre stycken relevanta referenser ska lämnas. Konsekvensen av SISABs synsätt är att man inte bedömt samtliga referenser som bolaget har lämnat. Bolaget har för två uppdrag – Söder 2 och Söder 3 – åberopat referenserna Anita Pribe och Mathias Bartak för arbetsledarna Meeri Nurmi och Joakim Eriksson. Det innebär att bolaget lämnat fyra referenser. SISAB borde rätteligen utgått från att bolaget åberopat minst tre stycken referenser istället för en. Det är därmed uppenbart att SISAB gjort en felaktig utvärdering genom att tilldela bolaget en poäng istället för tio poäng.

Bolaget har den 19 oktober 2011 tagit del av frågeformulär som SISAB översänt avseende Joakim Erikssons betyg från åberopade referenser. Formulären har fått diarienummer 00241-2011. Det framgår att formuläret i vilket Anita Pribe betygsatt Joakim Eriksson ska avse såväl Söder 2 som Söder 3. Därmed innebär det som framgått ovan att det ska räknas som två referenser. Däremot framgår det av formulär som bolaget fått från SISAB att man underlåtit kontakta Joakim Erikssons referens Mathias Bartak avseende Söder 2 och Söder 3. Det är därmed oklart vilka betyg det hade medfört.

Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel

Eftersom SISABs grunder avseende Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel är vaga har bolaget begärt en uttömmande precisering om vilka brister som påstås föreligga. SISAB har inte ens i efterhand förmått att precisera vad som avses omöjliggöra eller försvåra för en leverantör att avge ett anbud som motsvarar de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. Bolaget har avseende Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel på felaktiga grunder fått tre poäng men borde ha tilldelats fem poäng. Bolaget har vidare för Organisation ingett CV för Meeri Nurmi, Lennart Kumblad och Joakim Eriksson. Där framgår att som referenspersoner har åberopats Mathias Bartak, Folke Kvarnström, Lars Höglund, Leif Malmström, Sven Pettersson, Hans Johansson och Anders Tunell. Bolaget har kontaktat flera av dessa referenser som samstämmt klargjort att de frånsett Mathias Bartak inte har kontaktats av SISAB. Det bör nämnas att bolaget tilldelats uppdragen för Söder 2 och Söder 3 för perioden 2006-2009. Under avtalsperioden har SISAB inte vid något tillfälle framfört något som indikerar att brister i bolagets organisation finns. Bolaget har under avtalsperioden även fått uppdraget avseende Norr 4. Beträffande Vinterskötsel ska det tilläggas att bolaget har egen maskinpark vilket bl.a. höjer effektiviteten. Bolaget har uppfyllt upphandlingsföreskrifterna genom att på ett tillräckligt klargörande sätt redovisa och motivera valet av organisation och dess lämplighet för ifrågavarande uppdrag. Det har ålegat SISAB att bedöma bolagets beskrivning av dess organisation utifrån det faktum att man sedan år 2006 till och med 30 september 2011 innehaft de i upphandlingen aktuella entreprenader. Detsamma gäller faktorer som utökat uppdrag och vinterskötsel. SISAB får därmed genom tidigare affärsrelationer anses besitta god kännedom om bolaget inte minst beträffande dess nuvarande organisation, kompetens, resurser och nyckelpersoner m.m. Det innebär att bolaget för att uppfylla kraven i föreskrifterna inte behöver lämna omfattande, utsvävande beskrivningar och formuleringar om de aktuella

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

faktorena. Vid genomgång av vinnande anbud för respektive uppdrag framgår att den gemensamma nämnaren utgörs av omotiverat omfattande beskrivningar av bl.a. nyss nämnda faktorer. Däremot innefattar dessa anbud inga uppgifter i övrigt som motiverar tilldelning av högre poäng jämfört med bolagets anbud. SISAB har därmed utan stöd i föreskrifterna tagit ovidkommande hänsyn till innehållet i de vinnande anbuden. Det har i sin tur resulterat i att man tilldelat anbudsgivare med de mest omfattande anbuden högre poäng jämfört med övriga anbud. Det har drabbat bolagets anbud som i enlighet med föreskrifterna är inriktat på att sakligt och utan överdrifter lämna svar på det som efterfrågas i föreskrifterna. Bolaget ska rätteligen tilldelas ytterligare två poäng för respektive faktor Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel. Det ger totalt ytterligare 13 poäng tillsammans med de poäng som rätteligen skulle ha tilldelats för Referenser (sju poäng). Det innebär att bolaget lägst uppnår 27 poäng. Vad gäller Söder 3 har Svensk Markservice fått den högsta poängen. Efter tilldelningsbeslutet har de tackat nej och därmed borde bolaget ha tilldelats Söder 3. Bolaget borde rätteligen även ha tilldelats Söder 2 och eventuellt Söder 1. Dock finns skillnader ifråga om priset.

Det kan slutligen nämnas att SISAB har gällande anbudet från Björnentreprenad AB i sin utvärdering antecknat ett pris för ÄTA-arbeten om 880 kr och Svensk Markservice pris till 920 kr. Det måste uppenbarligen vara fel priser. Det styrker att SISABs utvärdering beträffas av ett flertal allvarliga fel och brister.

Slutsatsen är att bolaget i samtliga fall borde ha tilldelats lika höga poäng som vinnande anbud i respektive entreprenad. SISAB har därmed brutit mot reglerna i LOU om att en upphandling ska genomföras affärsmässigt och utan ovidkommande hänsyn. Bolaget har p.g.a. det ovan anförda visat att man lider eller riskerar att lida skada. Grund för ingripande med stöd av LOU föreligger därför.

SISAB anför i huvudsak följande. SISAB har inte brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Upphandlingsföreskrifterna är klara och tydliga och utvärderingen av anbuderna har skett i enlighet med vad som anges i föreskrifterna.

Antal lämnade anbud m.m.

Anbudsgivare kunde enligt upphandlingsföreskrifterna välja att lämna anbud på ett eller flera områden, dock inte som ett gemensamt anbud, d.v.s. för samtliga entreprenader/områden. Bolaget lämnade ett likalydande anbud för samtliga entreprenader. Vid kvalificeringen för respektive entreprenad bedömdes att bolaget och övriga anbudsgivare uppfyllde de i upphandlingsföreskrifterna angivna kraven för kvalificering. SISAB bestrider att upphandlingsföreskrifterna eller utvärderingsmodellen skulle vara bristfälliga. Av 12 kap. 1 § LOU följer att den upphandlande myndigheten ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt med fördelaktiga eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Det står SISAB fritt att avgöra vilken utvärderingsmodell som ska användas och vilka faktorer som ska utvärderas så länge bestämmelserna i LOU följs. Upphandlingsföreskrifterna förutsätter att anbudsgivaren lämnar ett anbud för varje entreprenad. Av bilagan till anbudsformuläret framgår att bolagets uppgifter är likalydande för samtliga entreprenader. Eftersom det inte av underlaget framgår bolagets redovisning av efterfrågade uppgifter för respektive entreprenad och därmed inte heller på vilket sätt bolaget för varje uppdrag har

- en mycket bra och lämplig organisation
- en mycket bra och väl genomtänkt beskrivning av vilken beredskap som finns för tillfälliga arbetstoppar och hur en utökning om ca 20 procent av uppdraget hanteras
- en mycket bra och väl genomtänkt tillsynsinventering samt resurs

fick bolaget inte högsta poäng, utan de redovisade uppgifterna bedömdes motsvara tre poäng av högst fem.

Referenser

När det gäller referenser bestrider SISAB att kravet i upphandlingsföreskrifterna, UF3.52, är otydligt utformade. Anbudsgivaren kunde enligt föreskrifterna lämna anbud på en eller flera entreprenader. Bolaget har i sitt anbud uppgett tre personer som arbetsledare, Meeri Nurmi, Joakim Eriksson och Lennart Kumblad. Vidare har bolaget lämnat en referens för respektive arbetsledare. Enligt föreskrifterna ska det för varje entreprenad finnas en arbetsledare och för varje arbetsledare ska lämnas tre referenser. Av bolagets anbud framgår att även bolaget har utgått från en arbetsledare per entreprenad. Det bestrids att SISAB underlåtit att i enlighet med föreskrifterna ta kontakt med referenserna. Vid anbudsutvärderingen har SISAB varit i kontakt med samtliga referenser som anbudsgivarna lämnat, antingen via telefon eller genom att referenserna har fått fylla i ett formulär som finns bifogat som bilaga 3 till upphandlingsföreskrifterna. Av formuläret framgår de frågor som referenserna har fått svara på genom att sätta betyg. Utifrån svaren har sedan ett snittbetyg räknats fram. Eftersom bolaget inte preciserat vilken arbetsledare som avser vilken entreprenad, utgick SISAB vid utvärderingen från den arbetsledare som fick högst betyg av sin referent. I enlighet med förutsättningarna i upphandlingsföreskrifterna har sedan det snittbetyget dividerats med tre. Det är endast de uppgifter som lämnades vid utvärderingen som ska ligga till grund för bedömningen. Bolaget gör, efter att ha varit i kontakt med de referenser som lämnats i anbudet, gällande att högre poäng borde ha erhållits. Sådana uppgifter kan inte ligga till grund för utvärderingen. Att bolaget kom att erhålla låga poäng i referensdelen har sin förklaring i att snittbetyget blev lågt eftersom bolaget endast lämnade en referens istället för tre som efterfrågades i föreskrifterna. Mot denna bakgrund får det anses tydligt och transparent att varje ent-

reprentad utvärderas var för sig mot kraven i föreskrifterna och att kravet på tre referenser avser arbetsledaren för respektive entreprenad. Som SISAB tidigare anført är det även så kravet har tillämpats i utvärderingen och vad bolaget nu gör gällande i denna del saknar därför relevans. Utvärderingen är korrekt och den har skett i enlighet med förutsättningarna i upphandlingsföreskrifterna. När det gäller sammanställning av anbuderna avseende entreprenaden för område Norr 3 vitsordar SISAB att fel pris varit angivet avseende ÄTA-arbeten enligt självkostnadsprincipen för anbudsgivarna Björmentreprenad AB och Svensk Markservice. Felet, som nu är rättat, har emellertid inte haft någon påverkan på utgången av utvärderingen.

Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel

SISAB har vid anbudsprövningen uppfattat att bolaget lämnat likalydande anbud för samtliga entreprenader. Bolagets anbud har även i enlighet med detta utvärderats i respektive entreprenad. Med anledning av vad bolaget anför angående Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel, vill SISAB understryka att varje upphandling ska prövas var för sig och det är endast uppgifterna som lämnas i anbuderna som kan ligga till grund för utvärderingen. Anbudsgivarna har i förevarande upphandling behandlats på ett likvärdigt sätt och det skulle strida mot likabehandlingsprincipen om SISAB vid utvärderingen skulle beakta andra uppgifter än de som lämnats i anbuderna. Det finns i bolagets anbud brister i redovisningen av efterfrågade uppgifter för respektive entreprenad och att högre poäng därför inte kan erhållas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser - LOU i dess lydelse före den 1 november 2011

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upp-

handlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § första LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset.

Enligt 12 kap. 1 § andra stycket LOU ska myndigheten vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Av 16 kap. 5 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I föreskrifterna UF3.12 anges bl.a. följande.

Övriga förutsättningar för upphandlingen

Anbud skall lämnas enligt handlingarna.

Anbudsgivare kan välja att lämna anbud på en eller flera entreprenader.

Dock ej som ett gemensamt anbud.

I föreskrifterna UF3.511 anges bl.a. följande.

Prövning av krav som skall uppfyllas av anbudsgivare

Anbudsgivare skall uppfylla följande krav för att anbud skall tas upp till prövning:

[...]

I bilaga 2 redovisas:

4. Offererade nyckelpersoner: platschef eller motsvarande befattningar skall ha minst fem års erfarenhet av liknande projekt i offererad befattning. Med liknande projekt avses att efterfrågade arbeten har utförts i till exempel skolor, förskolor, publika lokaler, sjukhus och vårdinrättningar. Till anbud skall bifogas CV, där erfarenhet tydligt framgår, för respektive person.

I föreskrifterna UF3.52 anges bl.a. följande.

Prövning av anbud

[...]

2 Övriga faktorer, Max viktade poäng 40.

a) Organisation. Anbudsgivaren ska i sitt anbud redovisa sammansättning av organisationen med hänsyn till lämplighet att delta i detta avtal. Motiv för val av organisation och ingående personer ska redovisas.

b) Utökat uppdrag. Anbudsgivaren ska i sitt anbud redovisa vilken beredskap som finns för tillfälliga arbetstoppar och hur en utökning om ca 20 procent av uppdraget hanteras.

c) Vinterskötsel. Anbudsgivaren ska i sitt anbud redovisa hur resurssättning av vinterskötsel planeras. Beskriv kompetensnivå för denna resurs, tidigare erfarenhet samt hur utförandet planeras.

e) Referenser arbetsledare. För utvärdering ska 3 st för denna förfrågan relevanta referenser lämnas, dvs. referenser ska avse projekt av motsvarande karaktär som denna upphandling och med en årsvolym av minst 4 mkr. Referens ska avse projekt som arbetsledaren har eller har haft under de senaste 5 åren. Referenser ska lämnas med angivande av objekt, referensföretagets namn med namngivande av kontaktperson, och dennes kontaktuppgifter.

SISAB kommer att kontakta lämnade referenser och ställa frågor enligt bilaga 3 till anbudsformulär. Anbudsgivaren ansvarar för att referenser är kontaktade och att rätt kontaktuppgifter har lämnats. Om arbetsledaren har haft motsvarande uppdrag med beställaren tidigare ska en av referenser avse detta avtal. [...]

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter sökanden anför, av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt om den upphandlande myndigheten följt övriga bestämmelser i LOU. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut. Som huvudprincip gäller vidare att i mål om ingripande enligt LOU ska den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ange vilka omstän-

digheter sökanden grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69). Domstolen får i prövningen inte gå utöver det som åberopats av parterna.

Bolaget har i målet anfört att förfrågningsunderlaget är bristfälligt eftersom väsentliga kriterier som exempelvis kvalitet, service, underhåll m.m. inte har utvärderats. Vidare har bolaget anfört att upphandlingen brister i transparens eftersom förfrågningsunderlaget inte har utformats så tydligt att leverantörerna vet vad den upphandlande myndigheten efterfrågar. Enligt bolaget har utvärderingskriterierna Referenser, Organisation, Utökad uppdrag och Vinterskötsel inte utformats i enlighet med kraven på transparens och förutsebarhet i LOU. SISAB uppges inte ha utvärderat anbudet i enlighet med uppställda utvärderingskriterier. SISAB har å sin sida hänvisat till upphandlingsföreskrifterna och att det därav framgår hur anbudsgivare ska lämna anbud genom att bl.a. motivera de efterfrågade uppgifterna.

Den upphandlande myndigheten kan, vid tilldelning av kontrakt på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, välja de kriterierna som den vill lägga till grund för tilldelning, dock under förutsättning att den väljer kriterier som är ägnade att fastställa vilka anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. De i 12 kap. 1 § LOU angivna utvärderingskriterierna är inte uttömmande varför andra kriterier kan tillämpas. Vad gäller särskilt för referenstagning har det i praxis fastslagits att något generellt förbud mot att använda referenser vid utvärdering inte finns (Jfr EU-domstolens avgörande C-31/87 *Beentjes*; EU-domstolens avgörande C-532/06 *Lianakis*). Några hinder för upphandlande myndighet att använda sig av andra kriterier än kvalitet, service och underhåll m.m. finns således inte enligt rättens mening.

De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och

gemenskapsrätten inte träds för när. Kraven för att anse ett upphandlingsförfarande strida mot dessa principer måste ställas relativt högt (RÅ 2002 ref. 50). Bolaget har anfört att upphandlingen brister i förutsebarhet och att utrymmet för subjektiva bedömningar i samband med utvärderingen därför är stort. En utvärdering av anbud innehåller ofrånkomligen ett visst mått av subjektivitet. En upphandlande myndighet måste vidare allmänt sett ges stor frihet att inom ramen för ett affärsmässigt övervägande värdera de anbud som kvalificerat sig till anbudsutvärderingen. För att minimera det subjektiva momentet och för att leva upp till kravet på likabehandling och förutsebarhet har SISAB i upphandlingsföreskrifterna visat vilka kriterier som tillmätts betydelse vid utvärderingen, samt hur dessa viktas mot varandra och mot kriteriet Pris. Det kan även utläsas hur dessa kriterier poängsätts. Enligt förvaltningsrättens mening kan ansökan om överprövning således inte bifallas på denna grund.

Enligt förvaltningsrättens mening kan det vidare utläsas att upphandlingsföreskrifterna förutsätter att anbudsgivare lämnar ett anbud för varje entreprenad. Vad anbudsgivare ska redovisa under respektive kriterie framgår enligt rättens mening tydligt av upphandlingsföreskrifterna. Enligt UF3.52 ska tre stycken relevanta referenser lämnas. Det får av nyss nämnda kriterie tillsammans med vad som anges under UF3.12 i föreskrifterna förstås att det är tre referenser per anbud som ska anges. Det kan vidare utläsas att det är en arbetsledares erfarenhet per anbud som ska bedömas. SISAB har uppgett att de har varit i kontakt med samtliga referenser som anbudsgivarna lämnat antingen via telefon eller genom att referenserna har fått fylla i ett formulär som funnits bifogat som bilaga 3 till upphandlingsföreskrifterna. Det kan även utläsas av UF3.52 Referenser att ”SISAB kommer att kontakta lämnade referenser och då ställa frågor enligt bilaga 3 till anbudsformulär”. Av det i målet åberopade frågeformuläret framgår att uppgifter ska fyllas i av anbudsgivaren och dokumentet ska bifogas anbudet. Vidare anges att bedömningen sedan ska fyllas i av referensföretaget. Således an-

ges i bilaga till upphandlingsföreskrifterna att referenser ska anges i bilagan. Att bolaget har angivit referenser på annat sätt än i angiven bilaga kan, enligt förvaltningsrättens mening, inte medföra en skyldighet för SISAB att kontakta dessa. Enligt förvaltningsrättens mening har bolaget heller inte – genom att i målet skicka in icke-betygsatta formulär visat att SISAB underlåtit att kontakta de i formulären åberopade referenserna. Ansökan om överprövning kan därför på denna grund inte bifallas. Att bolaget lämnat referenser på det sätt som gjorts, hänför sig enligt domstolens mening alltså inte till någon brist p.g.a. utformningen av upphandlingsföreskrifterna. SISAB anses inte heller ha handlat i strid med varken LOU eller upphandlingskriterierna när SISAB vid utvärderingen utgått från den arbetsledare som fått högst betyg av sin referens. Ansökan om överprövning kan därför inte heller på denna grund bifallas.

Bolaget har vidare anfört att de p.g.a. tidigare avtalsförhållande inte ska behöva lämna omfattande beskrivningar om Organisation, Utökat uppdrag och Vinterskötsel i anbudet. Enligt bolaget borde SISAB vid utvärderingen tagit hänsyn till vad som blivit känt om bolaget i tidigare affärsrelationer. Det åligger den anbudssökande att i möjligaste mån motivera sitt anbud under respektive kriterium. Att beakta andra omständigheter än de som anges i anbudet kan inte komma i fråga. Detta skulle i så fall strida mot principerna i LOU. Ansökan om överprövning kan således inte heller på denna grund bifallas.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammantaget att utvärderingskriterierna har tillämpats och utformats i enlighet med principerna i LOU och gemenskapsrätten. Bolaget har inte visat att SISAB har förfarit i strid med LOU i aktuell upphandling, varför upphandlingen inte kan angripas på de grunder som

bolaget anfört. Det saknas således grund för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv3109/1A LOU)

Ulrika Melin

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Danijela Blagojevic.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU